Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №1 (111)
СТУДЗЕНЬ 2012 ГОДА

"Покліч волі" ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЖЫЦЦЁ АБАВЯЗКОВА ЗАПАТРАБУЕ ПЕРАМЕНАЎ

Што прынясе Беларусі сёлетні год можна толькі меркаваць. Але ўжо першыя падзеі месяца не дадаюць аптымізму той няпростай сітуацыі, у якой апынулася нашая краіна. Яно і раней не было асаблівых зрухаў, а зараз такое ўражанне быццам жыццё наогул спынілася. Статкевіч, Саннікаў, Бяляцкі – параненйшаму за кратамі, эканамічны стан насельніцтва пагаршаецца, чарговая спроба рэгістрацыі БХД засведчала поўны прававы нігілізм, які пануе ў краіне.

Кіроўны рэжым усё больш ізалюецца ад еўрапейскай ды сусветнай супольнасці і тых станоўчых патэнцыйных магчымасцяў, якія нясуць з сабой адносіны з дэмакратычнымі краінамі.

ЕС і ЗША уводзяць усё новыя і новыя санкцыі супраць рэжыму Лукашэнкі. Беларусь становіцца вялікай праблемай для Эўропы. Еўрапейскія палітыкі ўжо не вераць ніводнаму рашэнню ўладаў, бо не бачаць ніякай справядлівай судовай сістэмы ў нашай краіне. Шведская дэпутатка Каралін Сзубэр заклікала да байкоту чэмпіянату свету па хакеі, які запланавалі правесці ў Беларусі: «Мы не мусім спрыяць таму, каб таталітарны рэжым ганарыўся правядзеннем такіх важных спаборніцтваў». Яна таксама сказала, што падчас назірання за прэзыдэнцкімі выбарамі ў снежні 2010 года яна на ўласныя вочы ўбачыла брутальнасць рэжыму.

Але больш хвалюе тая хваравітая абыякавасць і не ўражлівасць тутэйшага насельніцтва, якія сілкуюцца ці то нейкім генетычным жахам, ці то хамскай абмежаванасцю, што пачынаеш сумнявацца быццам бы на двары век інфармацыі і глабалізацыі. Час спыніўся ў асобна ўзятай краіне.

А пасля сённяшняга прызнання Ірыны Халіп і наогул ствараецца ўражанне, што справа сталінскага тэрору трапіла ў надзейныя рукі:»Андрэй выглядае так, нібы за гэтыя тры месяцы прайшоў лет 10 сталінскіх лагераў. Перад тым, як мы пакінулі пакой спатканняў, Андрэй паспеў прыкласці да шкла цыдулку, на якой было напісана: «Гаворка ідзе пра выратаванне жыцця – мяне могуць забіць у любы момант». На жаль, гэта так. І зараз я разумею, навошта Колю Статкевіча адправілі ўсё ў тую ж Магілёўскую турму – далей ад вачэй любых сведак, чаму не выпускаюць хворага Зміцера Бандарэнку, – зараз усё гэта становіцца зразумелым. Іх проста збіраюцца забіць». Але ж вялікая колькасць насельнікаў Беларусі пра гэта нават і не даведаюцца, маральная дэградацыя вядзе да дэградацыі ва ўсіх сферах жыцця.

Нешта ўсё ж змяняецца: многія з тых, хто раней з апантанасцю драў глотку за " бацьку", ходзяць, як пабітыя сабакі. Што абудзіць народ, скаваны ланцугамі несвабоды, сказаць не рызыкую, але пераканаˉны–доўга існаваць гэткая ненатуральная сітуацыя не здолее. Жыццё абавязкова запатрабуе пераменаў.

Рэдактар.

НАШЫ ЗЕМЛЯКІ

Але ці ўсё так проста?

Малаказдаччыца Фаіна Мазжарава з в. Варашылы заняла другое месца ў раённым спаборніцтве, прадаўшы дзяржаве за 10 месяцаў 5790 кг малака ад каровы. Здаецца: і для сябе прыбытак і дзяржава задаволена. Але ці ўсё так проста?

Адмыслоўцы, аналізуючы леташнюю сітуацыю на эканамічным рынку, прадказвалі, што вяскоўцы актыўна возьмуцца паднімаць асабістую дапаможную гаспадарку. Дэталёвыя высновы пакуль не зроблены, але відавочна: заўважных зрухаў тут не адбылося.

У сельсавеце налічваецца 627 хатніх гаспадарак. У іх утрымоўваюцца 67 кароў. За мінулы год у насельніцтва закуплена 115 тон малака. А Фаіна Мазжарава з д. Варашылы заняла другое месца ў раённым спаборніцтве, прадаўшы дзяржаве за 10 месяцаў 5790 кг малака ад каровы. Дарэчы, да новага года ў яе на падворку з'явілася другая рагуля.

Вядома, нялёгка ўтрымліваць вялікую гаспадарку, асабліва, пры сумяшчэнні з асноўнай працай. У Фаіны Мозжаровой гэта атрымліваецца, але якіх намаганняў гэта ад яе вымагае яна не агучвае. Галоўны яе памагаты – муж Аляксандр. Не цураюцца сялянскай працы дочкі Таццяна, Вольга і зяці.

Пасля заканчэння школы Фаіна паступіла ў Лужаснянскі сельгастэхнікум. Назад, у Шумілінскі раён, не вярнулася. Па размеркаванні патрапіла у тагачасны саўгас «Віцебскі». Паўтара дзясятка гадоў адпрацавала на пасадзе заатэхніка і ўжо 18 гадоў кіруе фермай «Варашылы» КУСХП «Пестуніца».

Для забяспячэння сытнай зімоўкі былда, трэба добра папрацаваць. Тры тоны сена на карову трэба назапасіць абавязкова. Галава сямейства Мазжаравых Аляксандр Уладзіміравіч паспрабаваў механізаваць гэты працэс. Ёсць у яго трактар, касілка. У карыстанні гектар зямлі, такі ж участак у цешчы, вялікая частка якіх адведзена пад сенажаць. У зімовым рацыёне рагуляў, акрамя духмянага сена, бурак, камбікорм, не шкадуюць гаспадары і морквы, бульбачка таксама ўрадзіла.

Дапаможная гаспадарка, безумоўна, вынаходніцтва савецкай сістэмы. На Захадзе людзей корміць і забяспечвае справа, якой яны займаюцца. Там нікому і ў галаву не прыйдзе, прыйшоўшы з працы, упрагацца ў працу дадатковую. Па сутнасці гэтая з'ява–ўзаконенае прыгоннае права. Неэфектыўная дзяржава перакладае на плечы народа цяжар свайго неэфектыўнага кіравання, але не толькі не прызнаецца ў гэтым, а нават падводзіць пад гэта прававую базу.

Для ўлады гэткая сітуацыя амаль ідылічная, вось так бы ўсе сяляне: з працы ды на працу, і каб свету белага не бачылі, і пра свае грамадзянскія ды палітычныя правы не задумваліся і калгасаў не пакідалі на карысць фермерства, што ў іхняй сітуацыі пры дэмакратычнай уладзе і ёсць сапраўдная свабода.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ХТО РАССЕЕ ЗМЯРКАННЕ?

З надыходам позняй восені і да самай вясны цэнтр мястэчка Акцябрскі пагружаецца ў паўцемру на большую палову сутак.

Вечарэе рана, вулічныя ліхтары ўспыхваюць праз адзін-два і гараць так цьмяна, што, па словах мясцовых жыхароў, у трох-пяці метрах нічога не відаць. З гэтай нагоды грамадзяне не раз звярталіся са скаргамі. Абмяркоўвалі гэтае пытанне і на снежаньскай сесіі і дэпутаты сельскай Рады, выказваючы нараканні ў адрас электрасетак, якія ў рамках уладкавання аграмястэчка не памянялі ЛЭП.

Як патлумачыў начальнік Віцебскага Рэса Анатоль Гарбацэвіч, справа ў тым, што пры рэарганізацыі - далучэнні саўгаса «Сялюты» да КУСХП «Вароны» – сеткі вулічнага асвятлення не былі перададзены на баланс новага гаспадара і засталіся без гаспадара. Усталёўваліся ж яны напачатку 70-ых, пры будаўніцтве мястэчка, а за гэты час знасіліся фізічна і маральна. Па меркаванні энергетыкаў, лініі электраперадачы ў раёне каледжа, гімназіі, лякарні падлягаюць абавязковай рэканструкцыі з заменай правадоў і ліхтароў. Для гэтага патрэбна праектна-каштарысная дакументацыя. Хто выступіць замоўцам? На сення гэта галоўнае пытанне, вырашэнне якога дазволіць рассее змярканне над мястэчкам.

Ян Сведка.

ПАЛІТЫКА

У Віцебску чатыры гадзіны дапытвалі жонку Каваленкі

Алена Каваленка апавяла, што яе дапыталі па крымінальнай справе мужа. Допыт доўжыўся чатыры гадзіны.

«Сьледчага цікавіла, на якіх аб'ектах працаваў Сяргей, чаму мы жывем зь ягонай маці, а не асобна. Пыталіся і пра тыя інцыдэнты, за якія завялі справу: пра выхад зь бел-чырвона-белым сьцягам 24 сакавіка, пра спазьненьне дахаты, калі мы зь ім разам былі ў пракуратуры. Патыўся сьледчы шмат, а запісаў у пратакол зусім ня так, як я гаварыла. Потым я запатрабавала, каб усё было выпраўлена».

У СІЗА Алена Каваленка зноў пыталася пра стан здароўя мужа. Яна кажа, што начальнік мэдсанчасткі быў нешматслоўны — зноў не паведаміў падрабязнасьцяў пра прымусовае кармленьне, толькі сказаў, што стан зьняволенага «здавальняючы», і што пераводу ў шпіталь ён не вымагае.

Аднапартыйцы з КХП БНФ падалі ў сьледчы камітэт заяву, што просяць выпусьціць Сяргея Каваленку пад грашовы заклад, паведаміла Алена Каваленка. З падобнай просьбай некалькі дзён таму ў віцебскі сьледчы камітэт зьвярталася і яна сама. Адказу ёй яшчэ не далі.

Алена і Сяргей Каваленкі

Сяргей Каваленка знаходзіцца ў СІЗА з 22 сьнежня. На знак пратэсту супраць крымінальнага абвінавачваньня ён распачаў галадоўку пратэсту, якую афіцыйна не спыніў, хаця ў СІЗА яго пачалі карміць праз зонд, прымусова.

Актывіста вінавацяць у парушэньні рэжыму адбываньня «хатняй хіміі» — пакараньня, прысуджанага яму ў 2010 годзе за ўзьняты на гарадзкой ёлцы бел-чырвона-белы сьцяг.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ІНВЕСТЫЦЫІ ЯК ПАДСТАВА ДЫНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ

Кожнаму, хто хоць трохі разумее азы эканомікі, вядома: без прыцягнення інвестыцый не магчыма дынамічнае развіццё і рух наперад. Наколькі ж прываблівае інвестараў Віцебскі раён?

Як цвердзяць чыноўнікі, калі ў 2010-ым былі складзены 4 дамовы, то ў мінулым годзе іх колькасць наблізілася да 10, з якіх чатыры – з прыцягненнем замежнага капіталу.

Рэгіён мог бы прываблівацъ тым, што на яго тэрыторыі маюцца вольныя вытворчыя, складскія памяшканні, якія могуць быць арандаваныя ці набытыя ва ўласнасць, а таксама вольныя зямельныя ўчасткі, што прапануюцца ў арэнду пад рэалізацыю інвестыцыйных праектаў. Створаны для вядзення бізнэсу і шэраг палёгак ды прэферэнцый. У прыватнасці, стоадсоткавае вызваленне ад выплаты мытнага падатку, падатку на дададзены кошт і акцызаў пры ўвозе абсталявання, сыравіны, будаўнічых матэрыялаў, неабходных для рэалізацыі інвестыцыйнага праекта.

На сённяшні дзень у Віцебскім раёне нароўні з айчынным працуе і капітал з Расіі, Чэхіі, Швецыі. За мінулы год прыцягнута парадку 10 млн. даляраў ЗША прамых замежных інвестыцый, сёлета плануецца сума ў 20 млн. даляраў ЗША .

Разам з тым за апошнія чатыры гады ў падвешаным стане застаюцца восем аб'ектаў камунальнай уласнасці раёна, якія здабылі новага гаспадара пасродкам аўкцыёнаў, аднак не былі ўлучаны ў гаспадарчы зварот. Фундатары з-за крызісу або згарнулі, або замарозілі свой бізнэс.

У 2007 г. ТАА «Уладмін» наладзіла ў Варонах вытворчасць сыпкіх прадуктаў, але цалкам задзейнічаць магутнасці не атрымліваецца. Хоць у вытворчасць укладзена парадку 100 млн. рублёў.

Летась сышоў з малатка за смешную суму будынак сталовай у в. Пестуніца, дзе замежны заснавальнік, рэалізоўвае праект «Пякарня». У дадзены момант на аб'екце вядуцца рамонтныя працы і ўпарадкаванне прылеглай тэрыторыі. На зыходзе мінулага года быў вырашаны і лёс будынка дзіцячага садка ў в. Прысушына: яго выкупіла КФХ «Чарот-Агра» для пашырэння прадпрымальніцкай дзейнасці.

Зараз у стадыі рэалізацыі знаходзяцца 12 інвестпраектаў, два з якіх – з прыцягненнем замежных інвестыцый. Чэшская кампанія PDW Group s.r.o. да 2015 году плануе завяршыць развіццё інфраструктуры ў Віцебскім філіяле рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белаэранавігацыя». За паўгода замежным фундатарам засвоена 9,5 тыс. даляраў. Сёлета, дзякуючы набыццю двух паветраных судоў агульным коштам 80, 6 млрд. рублёў, плануецца атрымліваць прыбытак да 50 тысяч даляраў у месяц за кошт ажыццяўлення чартарных рэйсаў у рамках развіцця лагістычнага цэнтра «Віцебск».

Пашырыць свае вытворчыя магутнасці з уводам у эксплуатацыю цэха па вытворчасці кормаў да 2013 году мае намер Віцебская бройлерная птушкафабрыка. Адкрытае акцыянернае таварыства плануе інвеставаць у асноўны капітал 50 млрд. рублёў.

Перспектыўным, а галоўнае прыбытковым, бачыцца айчынны інвестпраект ІААТ «Гідраэнергаінвест» – будаўніцтва малой ГЭС на вадаскідзе кар'ера «Гралёва» ААТ «Даламіт».

Цікавіць фундатараў і біяэнергетычны патэнцыял рэгіёна. Патрабуе інвестыцый і будаўніцтва ўсталёвак па атрыманні звадкаванага газу і вытворчасці з яго электрычнай і цеплавой энергіі на палігоне цвёрдых камунальных адкідаў, размешчаных у двух кіламетрах на усход ад Віцебска. Праект шведскай кампаніі «Vireo Energy AB» не доўгатэрміновы, а разлічаны на 18 месяцаў, і абяцае быць прыбытковым.

Чэшскі заснавальнік замежнага прыватнага вытворча-будаўнічага ўнітарнага прадпрыемства «Оксесдомінвест» заявіў, што іх ідэі і тэхналогіі можна будзе пакратаць рукамі, бо яны плануюць пабудаваць і ўвесці ў эксплуатацыю фабрыку па вытворчасці хат. Да поўнай рэалізацыі праекта патрэбна яшчэ парадку двух гадоў, але зрухі відавочныя: зроблены рамонт офісных памяшканняў, вядзецца рэканструкцыя будынкаў рамонтнай майстэрні ў аг. Кастрычніцкая. Выпрабавальныя партыі зборнай канструкцыі хат па чэшскай тэхналогіі чакаюцца ўжо да лета цяперашняга года, першымі ацэняць якасць вырабаў жыхары Расійскай Федэрацыі.

Вышэйпералічаныя станоўчыя прыклады з прыцягненнем айчынных і замежных інвестыцый могуць гаварыць як пра паступовае развіццё прамысловага патэнцыялу раёна, так і пра маруднасць, з якой адбываюцца новыя капіталаўкладанні.

Што такое 10 мільёнаў даляраў інвестыцый? Драбяза, якая да таго ж прыходзіць у часы крызісу і не гарантуе ўстойлівага развіцця бізнесу. Прамаруджаныя даволі спрыяльныя для эканомікі два папярэднія дзесяцігоддзі толькі ярчэй выяўляюць убоства эканамічнага стану, у якім знаходзіцца раён.

20 гадоў незалежнасці не падштурхнулі ані мясцовыя ўлады, ані бізнесменаў да актыўнай прадпрымальніцкай дзейнасці. Не падштурхнулі з адной прычыны: і ўлады і бізнес па-ранейшаму несвабодныя і несамастойныя ў сваіх дзеяннях.

Пасля ўз'яднання Нямеччыны ў развіццё ўсходніх рэгіёнаў штогод укладвалася па 100 мільярдаў даляраў, толькі для таго, каб наблізіць іх да ўзроўню рэгіёнаў Заходняй Германіі.

Цяпер, я думаю, вы можаце сабе ўявіць, у якім стане знаходзіцца не толькі наш раён, але і ўся гэтая краіна. А хто вінен у гэтым стане, няхай кожны запытае ў свайго сумлення, калі , канечне, яно яшчэ засталося.

Якаў Дрозд.

Улады на Віцебшчыне ігнаруюць заяўкі пікетоўцаў

Прадстаўнікі партыі левых «Справядлівы сьвет» падалі 7 заявак на пікеты. Адказ, і то адмоўны, атрымалі ўсяго на адну.

Мэта пікетаў, заплянаваных на 28 студзеня, — гэта грамадзкі пратэст супраць пагаршэньня эканамічнага становішча насельніцтва, росту беднасьці і галечы.

«Атрыманы адказ толькі зь Першамайскай раённай адміністрацыі Віцебску. Нам напісалі, што ў афіцыйна вызначаным для масавых мерапрыемстваў парку імя 30-годзьдзя ВЛКСМ акурат 28 студзеня будзе праходзіць дзіцячае сьвята. Адпаведна, для пікету месца няма. А вось з адміністрацыяў Кастрычніцкага і Чыгуначнага раёнаў адказаў мы не атрымалі ўвогуле, хоць нам мусілі даць іх не пазьней як за 5 дзён да даты меркаваных імпрэзаў», — паведаміў кіраўнік абласной арганізацыі партыі «Справядлівы сьвет» Мікалай Селівашка.

Першы сакратар Аршанскага гаркаму Мікалай Дзямідаў таксама зазначыў, што да 25 студзеня адказаў з гарвыканкаму партыйцы не атрымалі:

«Пікеты мы зьбіраліся правесьці на гарадзкім стадыёне на вул. Леніна і ў Прыдняпроўскім парку. Менавіта гэтыя месцы вызначаныя гарвыканкамам для правядзеньня масавых мерапрыемстваў. І, хоць рашэньне гэтае прынятае яшчэ ў 2007 годзе, з тае пары аршанскія ўлады не далі ніводнай згоды на правядзеньне пікету, мітынгу ці вулічнага шэсьця. Гэтым разам нам не адказалі ўвогуле, хоць прамінулі ўсе прадугледжаныя заканадаўствам тэрміны. Таму мы будзем пісаць скаргу ў пракуратуру».

ЗДАРЭННІ

ЧЫГУНКА НЕ ДАРУЕ

Нягледзячы на рэйдавыя прафілактычныя мерапрыемствы супрацоўнікаў унутраных справаў на транспарце з мэтай папярэджання няшчасных выпадкаў, за мінулы год выйсце на чыгунку каштавала жыцця дзевяці грамадзянам, двое атрымалі траўмы рознай ступені цяжару. Амаль усё знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення.

Няшчасныя выпадкі, як правіла, адбываюцца ў цёмны час сутак. Ільвіная частка усіх здарэнняў прыпадае на перагоны, і ўсяго толькі некалькі выпадкаў зарэгістравана на станцыях.

Першы дзень новага года віцяблянін, які кіраваў легкавіком, сустрэў «пад коламі» вагона. Раніцай на ст. Лучоса на неахоўным чыгуначным пераездзе, абсталяваным спраўнай светлавой і гукавой сігналізацыяй (са слоў пацярпелага – з-за адмовы тармазной сістэмы), ён «сустрэўся» з вагонамі грузавога цягніка. У выніку сутыкнення аўтамабіль адкінула ў жалезабетонную шафу, якая знаходзілася ў 6 метрах ад пераезду Віцебскай дыстанцыі сігналізацыі і сувязі. Як потым выявілася, жыхар абласнога цэнтра ў момант здзяйснення ДТЗ знаходзіўся нападпітку.

Не размінуўся з цягнікам «Брэст–Санкт-Пецярбург» на перагоне Мажэеўка-Стайкі аматар прагуляцца па чыгуначным палатне. Яго выйсце на чыгунку стала апошнім.

З мэтай папярэджання і прадухілення падобных выпадкаў з 9 па 19 студзеня праводзілася дэкада прафілактыкі траўматызму, транспартных правапарушэнняў і ДТЗ на чыгунцы. У рамках дэкады супрацоўнікамі Віцебскага АУСТ сумесна з дзяржаўтаінспектарамі, тэрытарыяльнымі райаддзеламі ўнутраных спраў, працаўнікамі Беларускай чыгункі, пракуратуры праведзены рэйдавыя мерапрыемствы, накіраваныя на выяўленне і спыненне фактаў парушэння правілаў праезду чыгуначных пераездаў і пераходу шляхоў у неўсталяваных месцах.

Ян Сведка.

КРЫМІНАЛ

Безгаспадарчасць стымулюе крадзяжы

У канцы мінулага года адбылося паседжанне рады па каардынацыі дзейнасці праваахоўных органаў і рады прафілактыкі правапарушэнняў райвыканкама з запрашэннем кіраўнікоў гаспадарак і прадпрыемстваў. Галоўнае пытанне позвы дня – захаванасць дзяржаўнай маёмасці.

Хоць у 2011 годзе і зменшылася колькасць злачынстваў па лініях усіх службаў на 18,3 адсотка, а па лініі крымінальнага вышуку на 13,9 адсотка, крадзяжы ўсіх формаў уласнасці па-ранейшаму складаюць асноўную структуру злачынстваў па лініі крымінальнага вышуку (іх удзельная вага - больш за 80 адсоткаў).

Найвялікая колькасць крадзяжоў, як дзяржаўнай, так і прыватнай уласнасці юрыдычных асоб здзяйсняецца з будаўнічых пляцовак (13) і крамаў (9). Прычым у 78 адсотках з іх зламыснікі пранікаюць на тэрыторыю шляхам вольнага доступу, што сведчыць пра адсутнасць аховы ці слабой яе арганізацыі. Найвялікую прывабнасць для зламыснікаў уяўляюць запасныя часткі і агрэгаты сельскагаспадарчай тэхнікі, скаціна, палiва.

Большасць крадзяжоў рэгіструецца з 22.00 да 6.00, то бок у цёмны час сутак. Відавочна, што адной з чыннікаў іх здзяйснення з'яўляецца недастатковая асветленасць вытворчых аб'ектаў і населеных пунктаў. Ёсць праблемы з раскрывальнасцю такіх злачынстваў, бо ў цэмры ні пацярпелыя, ні відавочцы не могуць убачыць усе акалічнасці убачанага.

Год назад пытанне захавання маёмасці ўжо разглядалася на паседжанні рады, і тады кіраўнікам гаспадарак і прадпрыемстваў прадпісвалася прыняць усе неабходныя меры. Аднак, зыходзячы з вынікаў праведзеных рэйдаў, належныя меры былі прынятыя не ўсімі кіраўнікамі. У некаторых гаспадарках дапушчаюцца факты знаходжання п'яных вартаўнікоў на працоўных месцах, а часам і адсутнасць іх на працы. Часцяком тэрыторыя вытворчых аб'ектаў не агароджана, дарагая тэхніка застаецца фактычна без нагляду.

Была акцэнтавана увага на арганізацыі пастаноўкі тэхнікі на зімовае захоўванне і неабходнасці дэмантажу дарагога абсталявання.

Адмысловая ўвага на паседжанні было нададзена ахове гандлёвых аб'ектаў ЧУП «Віцебская універсальная база», паколькі сельскія крамы – прадмет частых замахаў зламыснікаў. У гэтай сувязі гаварылася пра неабходнасць вядзення строгага ўліку тавараў і сродкаў, пра ўсталёўку ахоўнай сігналізацыі.

І вось да якіх высноваў прыйшлі ўдзельнікі мерапрыемства:" У выпадку, калі падчас рэйдаў па аб'ектах з матэрыяльнымі каштоўнасцямі будуць выяўляцца парушэнні ў іх ахове, адказваць мусяць кіраўнікі гаспадарак і прадпрыемстваў, якія не змаглі належным чынам паклапаціцца пра даручаную маёмасць".

НАША СПАДЧЫНА

Пяць год таму ў Заронаве адрадзілі старадаўні абрад Вадохрышча

Калі пяць год таму ў Заронаве па ініцыятыве настаўніка мясцовай школы Мікалая Абрамовіча вырашылі адрадзіць старадаўні абрад Вадохрышча, далёка не загадвалі: прыжывецца ці не. Тады самыя адчайныя з ліку месцічаў акунуліся ў ледзяную купель. І… спадабалася! З цягам часу жадаючых адчуць на сябе зышоўшую ласку боскую менш не становіцца.

Што ні год з апошніх пяці — сваё надвор'е на Вадохрышча: то сапраўдныя калядныя маразы пад 30 градусаў, то вясновая адліга, сёлета ж зранку слупок тэрмометра апусціўся да мінус 9.

Напачатку абрад водаасвячэння правёў клірык віцебскага Пакроўскага сабора айцец Аляксандр. Затым да прысутных звярнуўся намеснік дырэктара ДЮСШ № 8 абласнога цэнтра Станіслаў Шумякоў, пад кіраўніцтвам якога штогод праводзіцца купанне ў іярдані (крыжападобнай палонцы).

У ліку першых выйшлі на лёд Юрый Пачоткін, Віталь Аляксееў, Мікалай Абрамовіч, Віктар Раманькоў. Не здрадзіў звычцы і самы старэйшы заронаўскі "морж" Валянцін Крыўцун, якому, дарэчы, ўжо за 70. Не адмовіліся паспытаць вострых адчуванняў у іярдані Аляксей Яўчанка, Юрый Васяновіч, Дзмітрый Шчамялёў. Кажуць, іярдань ачышчае ад усіх зямных грахоў. Згодна Старому запавету, вада — пачатак жыцця…

ТАКАЯ АСОБА

ПЕРАМОГА ЦІ ПАРАЗА?

ПАКАРАНЬНЕ МІКОЛЫ СТАТКЕВІЧА ТРЫМА ГАДАМІ ТУРМЫ СТАЛА КУЛЬМІНАЦЫЯЙ АРГАНІЗАВАНАГА ЎЛАДАМІ ПРЭСІНГУ НА ПАЛІТВЯЗЬНЯЎ. ЛАДЗІЦЦА ТАКСАМА ЖОРСТКІ ЦІСК НА АНДРЭЯ САНЬНІКАВА, ЗЬМІТРА ДАШКЕВІЧА, МІКОЛУ АЎТУХОВІЧА, ЗЬМІТРА БАНДАРЭНКУ. ЗДАЕЦЦА, УЛАДЫ НЯ ТОЛЬКІ ГЭТАГА НЕ ХАВАЮЦЬ, АЛЕ НАВАТ РОБЯЦЬ УСЁ ДЭМАНСТРАТЫЎНА.

На прэсавай канфэрэнцыі 23 сьнежня Лукашэнку некалькі разоў задавалі пытаньне пра лёс палітзьняволеных. Сэнс яго адказаў быў такі: няхай пішуць прашэньне аб памілаваньні, а я падумаю.

У чым лёгіка такой расправы над вязьнямі? Навошта ўлады імкнуцца маральна зламаць іх?

Улады мяркуюць, што факт напісаньня прашэньня дыскрэдытуе гэтых палітыкаў у вачах дэмакратычнай супольнасьці і электарату. Такім чынам Лукашэнка пазбавіўся б патэнцыйных канкурэнтаў. Гэта таксама і папярэджаньне Заходу. Маўляў, ня хочаце падобраму, дык глядзіце, мы можам і па-кепскаму.

Але найперш расправа над вязьнямі адлюстроўвае асаблівасьці псыхалягічнага стану Аляксандра Лукашэнкі, ягоных уяўленьняў пра сьвет, мэгчыма, комплексаў.

Ён атрымлівае маральнае задавальненьне, калі бачыць зламанага ворага, калі палітычныя апанэнты альбо проста вядомыя людзі, якія трапілі за краты, просяць яго аб міласьці. Прашэньне аб памілаваньні прапаноўвалі напісаць Паўлу Шарамету, Васілю Старавойтаву, Васілю Лявонаву, Аляксандру Казуліну. Узгадайце, як Аляксандар Лукашэнка захацеў сустрэцца зь Яраславам Раманчуком, паглядзець на яго адразу пасьля вядомага выступу таго па тэлевізіі.

Лукашэнка атрымлівае задавальненьне ад чыёйсьці залежнасьці ад яго. Ягонае ўяўленьне пра ўладу сягае ў сярэднявечча. Беларусь — як удзельнае княства. Карць і мілаваць — гэта найважнейшы атрыбут улады. І размовы пра незалежны суд — гэта замах на ўладныя прэрагатывы правадыра.

Акрамя таго, Аляксандар Лукашэнка мае даволі спэцыфічнае ўяўленьне пра палітычную барацьбу. Ён разглядае яе як змаганьне характараў, спаборніцтва сіл волі. Палітыка для яго — гэта барацьба на зьнішчэньне. Галоўнае ў палітыцы — выйсьці пераможцам.

Памятаеце той анэкдот, які расказаў кіраўнік АНТ Кісель на прэсавай канфэрэнцыі Лукашэнкі 23 сьнежня па настойлівай просьбе прэзыдэнта?

Нагадаю сюжэт: Абама, Мядзьведзеў і Лукашэнка плывуць у лодцы. Узьнікае пытаньне: каму грэбсьці? Прапаноўваецца прагаласаваць. У выніку выбараў перамог Лукашэнка.

Анэкдот яўна антылукашэнкаўскі. Ён выкрывае «выбары па-беларуску». Але самому Лукашэнку анэкдот спадабаўся. Мала таго, што ён апынуўся ў саліднай кампаніі, але і стаўся там пераможцам, абдурыў кіраўнікоў вялікіх дзяржаў.

Выходзіць, што перамог лідэраў вялікіх дзяржаў, а тут вязьняў перамагчы ня можа. Яны не здаюцца, ня хочуць пісаць прашэньне. Гэта злуе і выклікае жаданьне ўзмацніць ціск.

Але барацьба са зьняволенымі не дадасьць Лукашэнку ніякіх палітычных дывідэндаў нават у вачах ягоных прыхільнікаў. Бо ўсе бачаць тут асабістую помсту, жорсткасьць. І выклікае гэта толькі спагаду да ахвяраў дыктатуры.

Валер Карбалевіч.

НАША ЎЛАДА

«... ЛЮДИ, ВСКОРМЛЕННЫЕ БЕЛОРУССКОЙ ДЕРЕВНЕЙ, ОТОРВАЛИСЬ ОТ НАРОДА!»

В БЕЛАРУСИ ВНОВЬ БЕЗ ВСЯКОЙ ПРИЧИНЫ СЛУЧИЛСЯ ПРАЗДНИК. ШУМНО, ЯРКО И С РАЗМАХОМ ПРОХОДИТ ОЧЕРЕДНОЙ ХОККЕЙНЫЙ «РОЖДЕСТВЕНСКИЙ ТУРНИР». В КАКУЮ СУММУ ОБОЙДЕТСЯ ЭТО ЛЕДОВОЕ ШОУ ПРЕСТАРЕЛЫХ СПОРТСМЕНОВ, СКАЗАТЬ НИКТО НЕ МОЖЕТ, ПОСКОЛЬКУ ОСНОВНЫЕ СЧЕТА, КАК ВЫЯСНЯЕТСЯ, БУДУТ ОПЛАЧЕНЫ ПО ФАКТУ. НО УЖЕ ОЗВУЧЕН МАЛЕНЬКИЙ ШТРИХ К ИТОГОВОЙ СМЕТЕ, ПОЗВОЛЯЮЩИЙ ОЦЕНИТЬ МАСШТАБ ГУЛЯНИЙ. ТОЛЬКО НА УКРАШЕНИЕ ДВОРЦА СПОРТА ПОНАДОБИЛОСЬ 90 МИЛЛИОНОВ РУБЛЕЙ… НЕ ПОСКУПИЛИСЬ!..

Государственные СМИ в восторге, новости о ходе хоккейных баталий забили все телевизионные эфиры. Такое ощущение, что кто-то и вправду верит, будто страна в эти дни застыла в ожидании очередной шайбы от какого-нибудь давно ушедшего на пенсию спортсмена, или искренне радуется за труженика госслужбы, имеющего так много свободного времени, что его вполне хватает на серьезные занятия спортом.

Как же быстро эти люди, вскормленные белорусской деревней, оторвались от народа! Как быстро перестали уважать народ, из которого вышли, и просто считаться с ним!

Мы прожили год тяжелейшего кризиса, все обеднели, у многих (кто набрал кредитов) оказались неподъемные долги, тысячи семей просто похоронили надежду хоть когда-нибудь построить квартиру... Немало людей, которые не могут позволить себе покупку нормальных витаминов и лекарств, мерзнут в очередях за дешевым молоком и хлебом, килограмм мандаринов, купленных на Новый год, делят на много дней как величайшее лакомство и драгоценность… А президент со товарищи, как ни в чем не бывало, играет в хоккей. Гостей из разных стран назвали и принимаем по-богатому. Ну кто поверит, что в стране кризис и режим экономии на всем, если таких денег не жалко на матчи каких-то ветеранов-любителей?

Впрочем, хоккейный праздник на глазах людей, стремительно продвинувшихся от бедности к нищете, еще можно было стерпеть, если бы и многое другое не пошло в нашей стране по-дурному. Вспомните, как в прошлом году Генеральный прокурор снял главврача лидской больницы. Приехала в Лиду комиссия и увидела, что больные лежат прямо в коридорах, палаты переполнены, плесень, грибок, гнилые окна, протекающие потолки… Нашли виновного -- главврача. Но разве от него все зависит? Разве он может построить в Лиде новую больницу? Разве он давал команду строить в городе не больницу, а Ледовый дворец? У врачей, учителей, пенсионеров, живущих в Лиде, кто-нибудь вообще спрашивал, в чем они больше нуждаются -- в дорогостоящем катке или в простенькой, но сухой и чистенькой больнице с достаточным количеством палат?

Когда в Барановичах возводили Ледовый дворец, кто-нибудь заикнулся, что гораздо важнее закупить новую технику для местного онкоцентра? Устроили грандиозное строительство, а теперь не знают, как и кого в этот дворец загонять. В то же время более 20 лет в этих самых Барановичах используется один и тот же аппарат для лучевой терапии. И совершенно естественно, что в конце концов этот «дедушка-труженик» сломался. Вот уже больше месяца онкологические больные в Барановичах не могут получить элементарную помощь. Их отправляют или в Брест, или в Пинск, но ведь там оборудование тоже не простаивало, там и для своих пациентов к этим «гамма-терапевтическим машинам» очередь.

Только вдумайтесь: в целом регионе людям, больным раком, наша медицина не может обеспечить важнейшего -- лучевой терапии!.. Это значит, что многих оставляют просто умирать, что для многих проведенные операции окажутся бесполезными. Однако судьба этих людей волнует только их родственников, местных врачей и немногих независимых журналистов.

Зато «Рождественский турнир» государство вновь проводит с восторгом и размахом. Один из организаторов соревнований -- Президентский спортивный клуб -- не скромничая, сообщил, что эти любительские состязания -- «уникальное действо, не имеющее аналогов на планете». И ведь действительно уникальное и не имеющее аналогов. Потому что мало осталось в мире государств, где власть может куражиться в таких дорогих забавах.

Светлана КАЛИНКИНА, «Народная воля».

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

МОЖАМ ЗНОЎ УБАЧЫЦЬ ІМІТАЦЫЮ

ЛІДАР РУХУ "ЗА СВАБОДУ" АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ ПРАКАМЕНТАВАЎ ЗАЯВЫ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКІ Ў ІНТЭРВ'Ю КІТАЙСКІМ СМІ ПРА ГАТОЎНАСЦЬ ПРАВЕСЦІ РЭФОРМУ ПАЛІТЫЧНАЙ СІСТЭМЫ.

«Улады апынуліся ў сітуацыі, калі і хочацца і колецца. Яны добраахвотна ніколі б нічога не мянялі, бо баяцца рэформаў, сацыяльна-эканамічных і палітычных, і ўвесь час адкладаюць іх. З іншага боку, без падтрымкі Еўрасаюзу тыя самыя эканамічныя рэформы немагчымыя. А Брусэль патрабуе палітычнай лібералізацыі», - зазначае Аляксандр Мілінкевіч.

На ягоную думку, вельмі верагодна, што «мы зноў убачым гульню ў дэмакратызацыю, імітацыю». Напрыклад, мажарытарная сістэма выбараў у парламент будзе зменена на прапарцыйную, але галасы пры гэтым будуць лічыцца па-старому, кажа Мілінкевіч.

«Сапраўдны дэмантаж састарэлай палітычнай сістэмы магчымы толькі пасля вызвалення палітвязняў і поўнага спынення рэпрэсій, а таксама ўнутранага грамадска-палітычнага дыялогу, вынікам якога павінны стаць мадэрнізацыя заканадаўства і, галоўнае, якаснае змяненне прынцыпаў яго правапрымянення», - заявіў лідар Руху "За Свабоду".

ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЯЗНІ

ЗАЯВЫ ІРЫНЫ ХАЛІП

24 СТУДЗЕНЯ Ў ВІЦЕБСКАЙ КАЛОНІІ «ВІЦЬБА-3» АДБЫЛОСЯ КАРОТКАТЭРМІНОВАЕ СПАТКАННЕ ЭКС-КАНДЫДАТА Ў ПРЭЗІДЭНТЫ БЕЛАРУСІ АНДРЭЯ САННІКАВА З СВАЯКАМІ — ЖОНКАЙ ІРЫНАЙ ХАЛІП І МАЦІ АЛАЙ САННІКАВАЙ.

25 СТУДЗЕНЯ ІРЫНА ХАЛІП ПРАВЯЛА ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫЮ. ЗАДАЧА ЛУКАШЭНКІ — НЯ ВЫПУСЬЦІЦЬ ПАЛІТВЯЗЬНЯЎ ЖЫВЫМІ — ЛІЧЫЦЬ ІРЫНА ХАЛІП.

З тэкста заявы Ірыны Халіп: «Пасьля трох месяцаў поўнай ізаляцыі я змагла ўбачыць мужа ў турме. У пятніцу, праўда, яго бачыў адвакат, але і адвакат, і Андрэй Саньнікаў былі папярэджаны адміністрацыяй калёніі, што, калі іх размова выйдзе за рамкі крымінальнай справы і наглядных скаргаў, то сустрэча будзе перапынена і больш адвакаты не атрымаюць да яго доступу. Іх папярэдзілі, што сустрэча адваката і падабароннага будзе праходзіць пад аўдыё- і відэазапіс і пад наглядам прадстаўніка адміністрацыі. Менавіта таму адвакатка пасьля рапартавала, што Андрэй нібыта «выглядае нядрэнна і скаргаў на здароўе ня мае». Гэта таксама было ўмоваю.

Калі ж я ўчора ўбачыла Андрэя, мяне ўзрушыла, наколькі змардаваным ён выглядае. Гэта чалавек, які за тры месяцы прайшоў мінімум 10 гадоў сталінскіх лягераў.

Ягоная маці, якая таксама была на спатканьні, усе 4 гадзіны дарогі назад з калёніі плакала. Таму што першай сынавай фразаю былі словы: «Я не спадзяваўся, што яшчэ калі-небудзь цябе ўбачу».

Андрэй ня мог мне нічога сказаць канкрэтна. Было відаць, што яму гэта забаронена. «Мая адседка скончылася ў верасьні. Далей пачаліся катаваньні», — толькі й сказаў Андрэй.

Нагадаю, што ў верасьні яго перакінулі з Наваполацкай калёніі спачатку ў Віцебскую турму, затым у Магілёўскую турму, потым у Бабруйскую калёнію, затым зноў у Магілёўскую турму і, нарэшце, у калёнію «Віцьба-3».

Увесь гэты час Бог ведае, што зь ім адбывалася. Але відавочна, што яго катавалі.

Андрэй даў мне зразумець, што яшчэ ў Магілёўскай турме, куды яго прывезьлі 16 лістапада, яму пагражалі забойствам мяне і нашага чатырохгадовага сына. Калі гэтым яшчэ ў турме КДБ ня грэбаваў сам спадар Зайцаў, то ці варта дзівіцца, што падначаленыя скарыстоўвалі яго мэтады.

Андрэй разумее, у якім цяжкім становішчы я знаходжуся. Улічваючы камэнданцкую гадзіну паводле судовага выраку, я абавязаная адчыняць дзьверы позьнім вечарам, калі яны звоняць з словамі: «Адчынеце, міліцыя!». Так да мяне можа прыйсьці хто хаця, і я не змагу не адчыніць дзьвярэй.

Андрэй гатовы памерці сам, але не дазволіць прычыніць шкоду нам з Данем. Такім чынам яшчэ 20 лістапада зь яго выбілі прашэньне на імя Лукашэнкі.

А цяпер давайце задамося пытаньнем, чаму ж Лукашэнка, атрымаўшы гэткую жаданую паперку, не размахваў ёю на прэс-канфэрэнцыі ў сьнежні, калі казаў, што палітвязьні ня хочуць пісаць прашэньня і таму сядзяць. Яны ня хочуць пісаць, але зь іх выбіваюць гэтыя прашэньні катаваньнямі і пагрозамі. Тым больш, што, у адрозьненьне ад усіх астатніх, у Андрэя маленькае дзіця і жонка, засуджаная з адтэрміноўкаю.

Відавочна, што Лукашэнку зусім не былі патрэбныя прашэньні аб памілаваньні. Гэта «адмазка» для журналістаў, якія задаюць яму пытаньні. У яго іншая задача. Яго задача — ня выпусьціць палітвязьняў жывымі. Калі б Лукашэнку патрэбныя былі паперкі зь іх подпісамі, няўжо ён бы не скарыстаўся паперкаю з подпісам ягонага наймацнейшага суперніка? Няўжо ён прамаўчаў бы пра гэта на прэс-канфэрэнцыі ў канцы сьнежня?

Але ён прамаўчаў. І гэта лішні раз даказвае, што яго сапраўдная задача — фізычнае зьнішчэньне сваіх супернікаў. З гэтай самай мэтаю ў магілёўскую турму, далей ад магчымых сьведкаў, адправілі й Міколу Статкевіча. Таму й не адпускаюць хворага Зьмітра Бандарэнку.

На развітаньне Андрэй прыклаў да шкла запіску, дзе было напісана: «Гаворка ідзе аб выратаваньні жыцьця. У любы момант мяне могуць забіць».

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

РАСЕЙСКІЯ ЗНІЖКІ НА НАСЕЛЬНІЦТВА БЕЛАРУСІ НЕ РАСПАЎСЮДЖВАЮЦЦА?

З 1 СТУДЗЕНЯ 2012 ГОДА БЕЛАРУСЬ БУДЗЕ КУПЛЯЦЬ РАСЕЙСКІЯ НАФТУ І ГАЗ ПА НОВЫХ КОШТАХ. ПАГАДНЕННЯ АБ УМОВАХ ПАСТАЎКІ ЭНЕРГАНОСЬБІТАЎ БЫЛІ ПАДПІСАНЫЯ Ў КАНЦЫ ЛІСТАПАДА МІНУЛАГА ГОДА Ў МАСКВЕ.

Так, за газ Беларусь будзе плаціць у сярэднім 165,6 даляра за тысячу кубаметраў. Гэта на 32,5% менш кошты, па якой Беларусь купляла газ у 2011 годзе (244 даляры) і на 40% ніжэй сярэднегадовага кошту, па якой беларускі бок павінен былі плаціць за газ паводле кантракту, але не плаціла.

Цана на газ для Беларусі была ўвязана з продажам пакінутых 50% акцый беларуска-расійскага ААТ «Белтрансгаз» за 2,5 млрд. даляраў. Угода была афармлена 25 лістапада ў Маскве. «Газпром» стаў уладальнікам 100% акцый беларускай кампаніі: першыя 50% акцый ААТ «Белтрансгаз» расейскі газавы манапаліст выкупіў долямі на працягу 2007-2010 гадоў.

Між тым, па разліках экспертаў, нягледзячы на атрыманую зніжку, насельніцтву Беларусі давядзецца плаціць за газ у 1,5-2 разы больш.

Калі ў 2011 годзе насельніцтва плаціла прыкладна па 110 даляраў за тысячу кубаметраў, то з улікам ўваходны кошты ў 165 даляраў і ўсталяванай «Газпромам» нацэнкі у 15,9 даляра кошт тысячы кубоў газу, што рэалізуецца «Белтрансгазам» ўнутры краіны, перавысіць 180 даляраў. Дзяржпрадпрыемства «Белпалівагаз», прадае газ насельніцтву, у сваю чаргу закладзе ў кошт маржу, і ў выніку з улікам ПДВ насельніцтва будзе плаціць нашмат больш. Па папярэдніх падліках, кошт для насельніцтва можа скласці больш як 210 даляраў за тысячу кубоў.

Беларусі таксама ўдалося дамагчыся ад Расеі новых умоў паставак нафты, якія, па разліках ўрада, дазволяць зэканоміць у 2012 годзе прыкладна 700 млн. даляраў. Аднак спецыялісты зноўтакі падкрэсліваюць: цяперашнія нафтавыя зніжкі для расейскіх кампаній, хутчэй за ўсё, не паўплываюць на палітыку беларускага ўрада ў фарміраванні розничных цэн на паліва ўнутры краіны. Па наяўнай інфармацыі, беларускія ўлады ўжо прынялі рашэнне давесці ўзровень коштаў на нафтапрадукты на ўнутраным рынку да цэн, якія дзейнічаюць у Расіі.

Паводле ацэнкі аналітыка расейскай кампаніі «Капітал» Віталя Крюкава, сярэднерасійскі кошт літра бензіну АІ-92 у перакладзе на беларускія рублі складае 7126 рублёў, АІ-95 - 7650, дызпаліва - 7480 рублёў. Такім чынам, бензін АІ-92 і АІ-95 можа падаражэць для беларусаў амаль на паўтары тысячы рублёў (цяпер літр АІ-92 каштуе 5700, АІ-95 - 6100), дызпаліва - на 1200 рублёў (6300). Зрэшты, як лічаць аналітыкі, раздробныя кошты на аўтамабільнае паліва ў Беларусі будуць расці «у зберагальным рэжыме».

Андрэй Кажамякін.

НАСТУПСТВЫ ПРОДАЖУ

ГАЗПРАМ КУПІЎ АБСАЛЮТНУЮ ГАЗАВУЮ МАНАПОЛІЮ Ў БЕЛАРУСІ

ПАДРАБЯЗНАСЦІ МІЖУРАДАВАГА ПАГАДНЕННЯ ПАМІЖ БЕЛАРУССЮ І ГАЗПРАМАМ АБ УМОВАХ ПРОДАЖУ АКЦЫЙ І ДАЛЕЙШАЙ ДЗЕЙНАСЦІ ААТ «БЕЛТРАНСГАЗ», ДРУГІ ДЗЕНЬ ПУБЛІКУЕМЫЯ РАСІЙСКІМІ СМІ, ПЕРАКАНАЎЧА АДКАЗВАЮЦЬ НА ПЫТАННЕ, ЗА ШТО ГАЗПРОМ ВЫКЛАЎ УСЯГО $ 5 МЛРД.

Гаворка ідзе не аб банальнай куплі Белтрансгаза як рознічнага прадаўца газу на тэрыторыі асобна ўзятай краіны ў цэнтры Еўропы, а аб набыцці расійскай кампаніяй у манапольнае валоданне ўсёй газавай галіны Беларусі, прычым з невялікім, але вельмі адчувальным уварваннем у сферу электраэнергетыкі.

Па-першае, Газпрам выразна абгаварыў блок палітычных умоў здзелкі, парушэнне якіх з боку Беларусі дае расейскай газавай манаполіі права патрабаваць ануляванне здзелкі і вяртання $ 5 млрд. даляраў, а таксама кампенсацыі страт, якія ўзніклі ў гэтай сувязі.

Па-другое, у прыватнасці, Беларусь абавязалася не ўводзіць залатую акцыю і іншыя адміністрацыйныя меры, якія парушаюць або ўшчамляюць правы ўладальніка Белтрансгаза; не дапускаць несанкцыянаванага адбору газу, транспартуецца праз тэрыторыю РБ, і забяспечваць бесперашкодны і бесперабойны транзіт расійскага газу, уключаючы адмова ад змены ўмоў карыстання зямельнымі ўчасткамі пад газаправодам Ямал - Еўропа.

Па-трэццяе, акрамя гэтага, улады РБ ўзялі на сябе абавязацельства не ажыццяўляць перапродаж расійскага газу трэцім краінам. У эканамічнай часткі бакі дамовіліся, што за Белтрансгазам захаваецца функцыя аператара газаправода Ямал-Еўропа, а таксама абавязкі па будаўніцтве і развіццё газаправодаў і звязаных з імі аб'ектаў, а таксама аб'ектаў падземнага захоўвання газу ў Беларусі.

Па-чацвёртае, акрамя гэтага, улады РБ вызвалілі Белтрансгаз ад 30% абавязковага продажу валютнай выручкі (за транзіт), што сама па сабе не акажа ніякага ўплыву на валютны рынак краіны, паколькі Белтрансгаз быў, ёсць і будзе галоўным спажыўцом валюты ў краіне. Аднак Беларусь, нягледзячы на ўсе спробы дэдаларызацыі эканомікі, абавязалася забяспечыць такія ўмовы, каб беларускія прадпрыемствы разлічваліся за газ з Белтрансгазам у замежнай валюце (за выключэннем мясцовай нацэнкі і ПДВ).

Па-пятае. Асоба варта адзначыць яшчэ адна ўмова продажу Белтрансгаза, якая дэ-факта пазбаўляе Беларусь магчымасці задзейнічаць альтэрнатыўнага пастаўшчыка газу і аўтаматычна, паколькі Газпром атрымаў ва ўласнасць ўсе газавыя трубы Беларусі, ставіць крыж на ўсіх дыскусіях аб магчымым імпарце звадканага газу ў краіну.

Згодна з дакументам, Белтрансгаз атрымаў выключнае права на закупку прыроднага газу, які вывозіцца з тэрыторыі Расіі і прызначаецца для спажыўцоў Беларусі.

Па-шостае. Акрамя поўнай манапалізацыі паставак газу ў РБ, Газпром выбіў пад сябе яшчэ адзін эксклюзіў, які дзейнічае да 1 студзеня 2015 года: экспарт за межы Мытнага саюза электраэнергіі, выработанай на расійскім газе. Са свайго боку Газпром, у дадатак да пералічаных $ 5 млрд., паабяцаў забяспечыць максімальную загрузку транзітных газаправодаў.

КОШТЫ

У ЯКІХ РЭГІЁНАХ БЕЛАРУСІ ТАННЕЙ ПРАКАРМІЦЦА?

ЯЛАВІЧЫНУ ТАННЕЙ КУПЛЯЦЬ У ГРОДЗЕНСКАЙ ВОБЛАСЦІ, ЗА НЯТЛУСТЫМ ТВАРАГОМ ВАРТА ПАЕХАЦЬ У ГОМЕЛЬСКУЮ, А ЖЫТНІМ ХЛЕБАМ ЗАПАСАЦЦА У МАГІЛЁЎСКАЙ. ХАРАКТЭРНАЙ АСАБЛІВАСЦЮ РОСТУ ЦЭН У БЕЛАРУСІ СТАЛІ РЭГІЯНАЛЬНЫЯ ДЫСБАЛАНСЫ.

Кошты на некаторыя прадукты адрозніваюцца ў розных рэгіёнах Беларусі ў 1,5-2 разы, а то і больш. Але масавай скупкі тавараў у адных рэгіёнах для продажу ў іншых не назіраецца. Хутчэй за ўсё, гаворка ідзе пра розніцу ў асартыменце прадуктаў, кошты на якія ўлічвае Белстат, што дазволіла па выніках года «асерадніць» кошты па краіне ў бок змяншэння.

Прасяная галаваломка

У прыведзеных Белстатам па выніках года даных аб азначніках росту цэн на асобныя прадукты харчавання здзіўляе адсутнасць значнага колькасці тавараў з трохразовым ростам - усяго-то менш 10 пазіцый з больш чым 170. Хоць кашалькі беларусаў відавочна адчувалі іншыя прапорцыі. Напрыклад, аказалася, што індэкс росту цэны на проса склаў усяго 262%. А яшчэ летам фіксаваўся рост у 4 разы. Проса потым таннела, але відавочна не так моцна.

Аднак сітуацыя змяняецца, як толькі ад даследаванні індэксаў мы пераходзім да простага дзяленню абсалютных цэн у снежні 2011 (таксама па дадзеных Белстата) на цэны ў снежні 2010 года. Колькасць прадуктаў, рост коштаў на якія перавысіў тры разы, ужо больш за трыццаць. Рост жа цэны на проса ў такім немудрагелістым падліку складае 3,7 разы.

Але і гэта, аказваецца, яшчэ не мяжа. У рэгіянальным разрэзе з'яўляюцца ужо іншыя лічбы. У Гомельскай вобласці цана на проса за год вырасла ў 4 разы, а ў Гродзенскай - у 5,3 разы!

У выніку ў снежні 2011 года цана на проса ў рэгіёнах адрознівалася амаль у 2 разы (у 1,9). Самая танная крупы ў Мінску - 7087 рублёў, а самая дарагая - у Гродзенскай вобласці - 13.635 рублёў.

Дарэчы, менавіта ў Гродзенскай вобласці год таму проса было самым танным. Вось чаму і рост такі бурны. Самым жа дарагім у мінулым годзе проса было ў Магілёўскай вобласці, а сёння яно там чаму-то на 1700 рублёў танней, чым у Гродзенскай вобласці.

Куды паехаць за мясам?

Гродзенская вобласць здзіўляе не толькі самым дарагім просам і какава, але і самой таннай ялавічынай.

Паводле дадзеных па індэксах росту на ялавічыну першай катэгорыі, у цэлым па краіне ён склаў 271%. Калі ж падзяліць абсалютныя значэння цэн, то рост складае ўжо 3,2 разы. Самы высокі рост коштаў на ялавічыну першай катэгорыі адзначаны ў Віцебскай вобласці - 4,2 разы і тут, як і варта было чакаць, самая высокая цана - 56667 рублёў за кілаграм.

Самы нізкі рост коштаў у Гродзенскай вобласці - 1,7 разы і ў выніку зафіксаваная Белстатам у снежні кошт за кілаграм ялавічыны тут ўсяго 23 530 рублёў. Выходзіць, сярэднія кошты ў Віцебскай і Гродзенскай абласцях адрозніваюцца адзін ад аднаго ў 2,4 разы.

Гродзенцам, каб «спекульнуть» на такім дысбалансе, далекавата ехаць у Віцебскую вобласць, але ж побач - Брэсцкая з сярэдняй цаной на ялавічыну ў 48 000 рублёў. Таксама нядрэнны навар. Ды і ў Менску цана на 17 тысяч вышэй - 40776 рублёў.

У сталіцы самыя дарагія паўфабрыкаты з ялавічыны - у снежні 2011 года ў Мінску цана складала 74 656 рублёў, гэта значыць амаль удвая вышэй, чым на ялавічыну з косткамі. У Гродзенскай вобласці цана на паўфабрыкаты больш чым на 20 тысяч ніжэй - 52 480 рублёў. Але самай нізкай апынулася кошт у Мінскай вобласці - 51 225 рублёў. Так што мінчанам проста трэба сесці ў машыну і трохі ад'ехаць ад Мінска, каб зэканоміць.

Цэнавыя берагі малочных рэк

Нядрэнна можна «падняцца» і на малочных прадуктах. Рэгіянальныя адрозненні ў цэнах складаюць па дадзенай групе два разы, а то і больш.

Тут ужо Мінск па-за канкурэнцыяй - тут у снежні мінулага года былі самыя высокія цэны на малако, кефір, тварог тлусты і нятлусты. У «мінімалістам» ізноў Гродзенская вобласць з самымі таннымі малаком, кефірам і смятанай (розніца з Менскам - 1,9-2 разы).

Тваражная група мяняе лідэраў. Самая нізкая цана на тварог тлусты - у Брэсцкай вобласці - 15 765 рублёў і гэта больш чым на 10 тысяч рублёў за кілаграм ніжэй, чым у Мінску - 25.997 рублёў. А вось нятлусты тварог самы танны ў Гомельскай вобласці - 8.650 рублёў. У Менску аб такім кошце даўно ўжо забыліся. Тут у снежні цана на тварог нятлусты складае 24478 рублёў, гэта значыць у 2,8 разы вышэй, чым у Гомельскай вобласці.

Цяжка ўявіць, што такое магчыма ў краіне, дзе перавезці тавар з адной вобласці ў іншую не ўяўляе адмысловай працы.

Затое такія, відавочна выбіваюцца з агульнага ладу, цэны вельмі дапамагаюць паказваць больш плаўны рост коштаў па краіне ў сярэднім. Дарэчы, па індэксе ў сярэднім цэны на малочную групу змяніліся за год у 1,7 разы, па нашых падліках - у 2 разы, у Мінску - у 2,3-2,6 разы.

Ірына Арлова, «Завтра твоей страны» (у скарачэнні).

Заснавальнік і рэдактар: Салодкі Сяргей Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г.Віцебск, 3-я Мопраўская, д. 14, тэл. 26-42-02, маб. +375299410197

Падпісана да друку 26.01.2012 у 17.20. Наклад: 290 асобнікаў.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца з дапамогай аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.